C/2026/5428

21.10.2026

Kokkuvõte

komisjoni 16. juuli 2026. aasta otsusest,

mis on vastu võetud määruse (EL) 2022/1925 artikli 8 lõike 2 alusel

(Juhtum DMA.100220 – Alphabet – OS – Google Android – Art. 6(7) – SP - AI)

(teatavaks tehtud numbri C(2026) 5094 (final) all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(C/2026/5428)

Komisjon võttis 16. juulil 2026 vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/1925 ([1]) *artikli 8 lõike 2 kohase otsuse. Määruse (EL) 2022/1925 artikli 44 kohaselt avaldab komisjon käesolevaga poolte nimed ja otsuse põhilise sisu, võttes arvesse ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.*

1. **SISSEJUHATUS**

(1) 5. septembril 2023 võttis komisjon vastu otsuse, millega määrati Alphabet Inc. (edaspidi „Alphabet“) mitme tema teenuse puhul digiturgude määruse alusel pääsuvalitsejaks. Üks neist teenustest on operatsioonisüsteem Google Android (edaspidi „Google Android“), mis on loetletud põhiplatvormiteenusena. Seetõttu peab Alphabet Google Androidi puhul täitma digiturgude määruses sätestatud kohustusi. Need hõlmavad digiturgude määruse artikli 6 lõikest 7 tulenevat Alphabeti kohustust tagada kolmandatele isikutele tasuta sama tõhus koostalitlusvõime samade Google Androidi funktsioonidega, mis on kättesaadavad Alphabetile või mida Alphabet ise kasutab.

(2) Käesoleva rakendusotsusega (edaspidi „otsus“) lõpetatakse digiturgude määruses sätestatud tähtaja jooksul digiturgude määruse artikli 8 lõike 2 kohaselt 27. jaanuaril 2026 algatatud täpsustamismenetlus ja selles on sätestatud meetmed, mida Alphabet peab Google Androidi puhul rakendama, et tulemuslikult täita digiturgude määruse artikli 6 lõikest 7 tulenevaid kohustusi.

(3) Otsuse vastuvõtmisel järgiti struktureeritud kuuekuulist protsessi, mis hõlmas ulatuslikke arutelusid Alphabetiga ja asjaomastelt sidusrühmadelt teabe kogumiseks korraldatud avalikku konsultatsiooni.

(4) Alphabeti ja kolmandate isikutega toimunud teabevahetuse põhjal tegi komisjon kindlaks mitu Google Androidi funktsiooni, mis on kolmandatele isikutele vajalikud tehisintellektiteenuste osutamiseks ja mille puhul tuleb koostalitlusvõimet digiturgude määruse artikli 6 lõike 7 tulemuslikuks järgimiseks parandada. Pärast kõigi tõendite, sealhulgas Alphabeti ja kolmandate isikute esitatud teabe hindamist nähti otsusega ette meetmed, mida Alphabet peab digiturgude määruse artikli 6 lõike 7 kohaselt rakendama, et tagada tõhus koostalitlusvõime nende Google Androidi funktsioonidega. Otsuses täpsustatakse seega digiturgude määruse artikli 6 lõikest 7 tulenevaid Alphabeti kohustusi seoses nende funktsioonidega.

2. **MENETLUS**

(5) Komisjon on alates 2023. aasta oktoobrist pidanud Alphabetiga ulatuslikku regulatiivset dialoogi selle üle, kuidas Alphabet täidab digiturgude määruse artikli 6 lõiget 7; muu hulgas on toimunud arvukalt tehnilisi kohtumisi ja esitatud teabenõudeid, et käsitleda Alphabeti lähenemisviisi Google Androidi kaudu kasutatavatele tehisintellektiteenustele.

(6) 27. jaanuaril 2026 algatas komisjon digiturgude määruse artikli 20 lõike 1 kohaselt menetluse, et määrata kindlaks meetmed, mida Alphabet peab rakendama, et tulemuslikult täita oma koostalitlusvõimega seotud kohustusi Google Androidi mitme funktsiooni puhul, mis on Alphabetile kättesaadavad või mida ta kasutab tehisintellektiteenuste osutamiseks. Alates menetluse algatamisest on komisjon tihedalt suhelnud nii Alphabeti kui ka kolmandate isikutega, sealhulgas mitme kohtumise ja teabenõude kaudu.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/1925, mis käsitleb konkurentsile avatud ja õiglaseid turge digisektoris ning millega muudetakse direktiive (EL) 2019/1937 ja (EL) 2020/1828 (digiturgude määrus) (ELT L 265, 12.10.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

(7) 27. aprillil 2026 edastas komisjon Alphabetile oma esialgsed järeldused kooskõlas digiturgude määruse artikli 8 lõikega 5 ja artikli 34 lõikega 1 (edaspidi „esialgsed järeldused“), andes Alphabetile võimaluse esitada järelduste ja kavandatud meetmete kohta märkusi.

(8) Samal ajal avaldas komisjon kavandatud meetmed ja juhtumi mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte, et huvitatud kolmandad isikud saaksid esitada märkusi. Komisjon sai avaliku konsultatsiooni käigus 53 vastust, sealhulgas ärikasutajatelt, lõppkasutajatelt ja seadmete tootjatelt (edaspidi „algseadmete valmistajad“). Neid vastuseid jagati Alphabetiga.

(9) 26. mail 2026 esitas Alphabet pärast komisjoni rakendusmääruse (EL) 2023/814 ([2]) artikli 8 lõigete 1, 2 ja 3 kohaste menetlusõiguste kasutamist oma vastuse esialgsetele järeldustele.

(10) Digiturgude määruse artikli 17 ja artikli 50 lõike 2 kohaselt konsulteeriti digiturgude nõuandekomiteega, kes esitas oma positiivse arvamuse 15. juulil 2026.

3. **ÕIGUSRAAMISTIK**

(11) Digiturgude määruse artikli 6 lõike 7 kohaselt peab pääsuvalitseja võimaldama teenuseosutajatele ja riistvarapakkujatele tasuta tõhusat koostalitlusvõimet samade riist- ja tarkvarafunktsioonidega, mis on kättesaadavad pääsuvalitseja pakutavate teenuste või riistvara jaoks ning millele pääsetakse juurde või mida juhitakse artikli 3 lõike 9 kohaselt määramisotsuses loetletud operatsioonisüsteemi või virtuaalassistendi kaudu, ning koostalitlusvõime eesmärgil juurdepääsu sellistele funktsioonidele. Digiturgude määruse artikli 6 lõige 7 võimaldab pääsuvalitsejal võtta rangelt vajalikke ja proportsionaalseid meetmeid selle tagamiseks, et koostalitlusvõime ei ohusta operatsioonisüsteemi terviklust.

(12) Mõningate digiturgude määrusega ette nähtud kohustuste puhul võib komisjon vastavalt digiturgude määruse artikli 8 lõikele 2 omal algatusel või pääsuvalitseja taotluse korral võtta vastu rakendusakti, milles täpsustatakse meetmed, mida asjaomane pääsuvalitseja peab teatavate kohustuste tulemuslikuks täitmiseks rakendama. Digiturgude määruse artikli 6 lõige 7 on üks kohustustest, mida võidakse digiturgude määruse artikli 8 lõike 2 alusel täiendavalt täpsustada.

(13) Digiturgude määruse artikli 8 lõike 7 kohaselt tagab komisjon nende meetmete täpsustamisel, mida asjaomane pääsuvalitseja peab oma kohustuste tulemuslikuks täitmiseks rakendama, et need meetmed on määruse ja asjaomase kohustuse eesmärkide saavutamiseks tõhusad ning pääsuvalitseja ja asjaomase teenusega seotud asjaolusid arvesse võttes proportsionaalsed.

4. **KOMISJONI HINNANG**

(14) Digiturgude määruse artikli 6 lõike 7 kohase tõhusa koostalitlusvõime saavutamine on vajalik selleks, et tagada nende lõppkasutajatele pakutavate teenuste ja riistvara avatus konkurentsile, mille jaoks Google Android toimib olulise väravana. Eelkõige on tegelik ja võrdne juurdepääs Google Androidi funktsioonidele oluline selleks, et kolmandate isikute tehisintellektiteenused saaksid Alphabeti enda teenustega võrdsetel alustel konkureerida.

(15) Otsuses nähakse ette meetmed, mida tuleb rakendada seoses Google Androidi oluliste funktsioonidega. Need funktsioonid võib jagada nelja kategooriasse: aktiveerimisfunktsioonid, kontekstifunktsioonid, rakenduste ja seadmete süsteemidega integreerimise funktsioonid ning ressurssidele juurdepääsu funktsioonid. Neid kirjeldatakse üksikasjalikumalt allpool.

(16) Otsus võimaldab Alphabetil rakendada ka tugevaid turvalisuse, privaatsuse ja tervikluse kaitsemeetmeid ning riskimaandamismeetmeid. Eriti tundlike funktsioonide puhul võimaldab otsus Alphabetil piirata juurdepääsu nendele funktsioonidele kolmandate isikutega, kes vastavad teatavatele juurdepääsukriteeriumidele. Funktsioonid, millele juurdepääsu võib otsuse kohaselt piirata, on i) tsentraliseeritud juurdepääs andmetele, mida rakendused seadmes salvestavad, ii) kontekstiteadlik tehisintellekt, iii) struktureeritud seadmesisene integreerimine, iv) ekraani automatiseerimine ja v) süsteemiga integreerimine.

([2]) Komisjoni 14. aprilli 2023. aasta rakendusmäärus (EL) 2023/814, milles käsitletakse üksikasjalikku korda, mille alusel komisjon viib läbi teatavaid menetlusi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2022/1925 (ELT L 102, 17.4.2023, lk 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/814/oj).

4.1. **Aktiveerimisfunktsioonid**

(17) Aktiveerimisfunktsioonid võimaldavad kasutajatel aktiveerida virtuaalassistendi, eelkõige juurdepääsunupu (nt topeltvajutus kodulehenupul) või häälkäskluse (nt öeldes „Hey Assistant“) abil. Otsuses nähakse ette meetmed seoses järgmiste Google Androidi aktiveerimisfunktsioonidega.

a) Pikalt vajutatav kodulehenupp/navigeerimisriba: need on kõigis Android-seadmetes olulised pääsupunktid, mille abil kasutajad saavad hõlpsasti aktiveerida virtuaalassistendi ja mis võimaldavad käivitatud rakendusel analüüsida olemasolevat ekraanikonteksti ja selle põhjal kasutajat abistada. See on oluline näiteks tõlkimis- ja otsinguülesannete puhul. Enamiku (kui mitte kõigi) Android-seadmete puhul on need pääsupunktid praegu seotud Alphabeti teenustega. Otsuses nõutakse, et Alphabet annaks kolmandatele isikutele juurdepääsu nendele pääsupunktidele ja võimaldaks kasutajatel kohandada muid pääsupunkte vastavalt oma eelistustele.

b) Alati sisse lülitatud märksõnatuvastus: see funktsioon võimaldab kasutajatel aktiveerida virtuaalassistendi, öeldes lihtsalt kindla fraasi (nt „Hey Assistant“). Praegu on juurdepääs sellele funktsioonile reserveeritud mõningatele etteinstallitud rakendustele (st kasutajate installitud virtuaalassistentide puhul ei saa seda funktsiooni kasutada). Otsuses pakutakse välja alternatiivsed lahendused, mis võimaldaksid kasutajate installitud assistentide puhul seda funktsiooni kasutada.

4.2. **Kontekstifunktsioonid**

(18) Kontekstifunktsioonid võimaldavad virtuaalassistentidel (kasutaja nõusolekul) pääseda juurde kasutaja kontekstiandmetele (nt fotod, e-post, sõnumid, mikrofon jne) ning kasutada neid kohandatud proaktiivseks agenditegevuseks (nt dünaamiline tõlkimine, broneeringunumbri otsimine, kui algab lennule registreerimine jne). Otsuses nähakse ette meetmed seoses järgmiste Google Androidi kontekstifunktsioonidega.

a) Tsentraliseeritud juurdepääs andmetele, mida rakendused seadmes salvestavad: rakenduste poolt kasutaja seadmes salvestatud andmed on virtuaalassistentide jaoks oluline sisend kasutaja mõistmiseks ja kohandatud teenuste pakkumiseks. See funktsioon võimaldab virtuaalassistentidel (nii asjaomase rakenduse kui ka kasutaja nõusolekul) nendele andmetele tõhusalt juurde pääseda ja neid kasutada. Praegu on juurdepääs sellele funktsioonile reserveeritud ühele assistendile (vaikeassistendile). Lisaks kasutab Alphabet paralleelset teostust, et jagada oma rakenduste andmeid ainult omaenda teenustega, sealhulgas Geminiga. Otsuses nõutakse, et Alphabet võimaldaks erinevatele assistentidele samaaegset juurdepääsu sellele funktsioonile ja edastaks kolmandatele isikutele Alphabeti rakenduste andmeid, kui Alphabet kasutab seda funktsiooni selleks, et teha need andmed Geminile kättesaadavaks.

b) Kontekstiteadlik tehisintellekt: see funktsioon võimaldab virtuaalassistentide pidevat kontekstiteadlikku tehisintellektitegevust, mis on kohandatud kasutaja vajadustele ja parandab seadme kasutamise kogemust, näiteks aimates kasutaja vajadusi ja soovitades ennetavalt toiminguid või esitades teavet, ilma et kasutaja peaks seda küsima. Selle funktsiooni aluseks on mitmesugused komponendid (funktsioonide kogumid), mida virtuaalassistendid saavad erinevate teenuste loomiseks kombineerida, mistõttu on tegemist olulise innovatsiooni edasiviiva jõuga. Need komponendid hõlmavad näiteks juurdepääsu seadmes salvestatud andmetele ja seadme töötlemisressurssidele. Praegu on sellele funktsioonile juurdepääs ainult algseadmete valmistajatel ja Alphabetil endal. Otsuses nõutakse, et Alphabet tagaks kolmandatele isikutele sama tõhusa juurdepääsu.

c) Ümbritseva keskkonna andmed: see funktsioon võimaldab virtuaalassistentidel kasutada seadmete poolt näiteks mikrofoni, kaamera, kõlarite jne kaudu vastu võetava ja välja saadetava teabe voogu, et pakkuda kasutaja vajadustele kohandatud tegevust reaalajas (nt objektituvastus kaamera kaudu). Kolmandate isikute juurdepääs sellele funktsioonile on praegu Alphabetiga võrreldes killustatud ja puudulik. Otsuses nõutakse, et Alphabet tagaks kolmandatele isikutele võrdsetel tingimustel juurdepääsu sellele funktsioonile, sealhulgas andmete kvaliteedi, latentsusaja, kasutaja nõusoleku voogude jms osas.

4.3. **Rakendustes ja operatsioonisüsteemis tehtavate toimingutega seotud funktsioonid**

(19) Rakendustes ja operatsioonisüsteemis tehtavad toimingud võimaldavad virtuaalassistentidel täita kasutaja eest ülesandeid süsteemis ja muudes rakendustes (nt tellida Uberit). Otsuses nähakse ette meetmed seoses järgmiste Google Androidi rakenduste ja operatsioonisüsteemi toimingute funktsioonidega.

a) Struktureeritud seadmesisene integreerimine: see funktsioon võimaldab virtuaalassistentidel teha kasutaja taotlusel toiminguid muudes rakendustes (nt tellida Uberit). Praegu ei ole kasutajate installitud kolmandate isikute virtuaalassistentidel sellele funktsioonile täielikku juurdepääsu. Otsuses nõutakse, et Alphabet tagaks kolmandatele isikutele võrdse juurdepääsu sellele funktsioonile, ning täpsustatakse, et võrdse juurdepääsu tagamist tuleb mõista nii, et see hõlmab kolmandate isikute võimalust teha Google Androidi olemasolevate integreerimiskanalite kaudu kasutaja nõusolekul teatavates Alphabeti rakendustes (nt Gmail, YouTube ja Maps) teatavaid toiminguid.

b) Ekraani automatiseerimine: see funktsioon võimaldab virtuaalassistentidel teha rakendustes toiminguid ja täita taustal kasutaja eest mitmeastmelisi ülesandeid, võimaldades kasutajal teha vahepeal seadmes midagi muud. Praegu kasutab seda funktsiooni Alphabet, kuid kasutajate installitud kolmandate isikute virtuaalassistendid seda kasutada ei saa. Otsuses nõutakse, et Alphabet tagaks kolmandatele isikutele võrdse juurdepääsu sellele funktsioonile.

c) Süsteemiga integreerimine: see funktsioon võimaldab virtuaalassistentidel kasutaja eest operatsioonisüsteemi integreeruda ja sellele mõju avaldada (nt muuta seadeid või avada rakendusi). Praegu on sellele funktsioonile täielik juurdepääs Alphabetil, samas kui kasutajate installitud kolmandate isikute virtuaalassistentidel on juurdepääs ainult piiratud hulgale süsteemiga integreerumise võimalustele. Otsuses nõutakse, et Alphabet tagaks kolmandatele isikutele selle funktsiooni puhul täieliku ja sama tõhusa koostalitlusvõime.

4.4. **Ressurssidele juurdepääsu funktsioonid**

(20) Juurdepääs ressurssidele võimaldab virtuaalassistentidel toimida hästi ja sama tõhusalt kui Alphabeti Gemini (nt suurema privaatsuse huvides juurdepääs seadmesisestele tehisintellektimudelitele). Otsuses nähakse ette meetmed seoses järgmiste Google Androidi ressurssidele juurdepääsu funktsioonidega.

a) Süsteemi tasandi seadmesisesed mudelid: süsteemi tasandi seadmesisesed mudelid on seadmesse integreeritud tehisintellektimudelid, mis töötavad otse seadme riistvaral (nt Gemini Nano). See võimaldab neil mudelitel töödelda andmeid seadmes (mitte pilves), mis pakub eeliseid latentsusaja, võrguvälise käideldavuse ja privaatsuse seisukohast. Riistvara piirangute tõttu on aga seadmesiseste süsteemi tasandi mudelite arv piiratud. Otsuses nõutakse, et Alphabet tagaks kolmandatele isikutele võrdse juurdepääsu kõigile Alphabeti enda teenuste jaoks kättesaadavatele süsteemi tasandi seadmesisestele mudelitele, et ka nemad saaksid neid mudeleid kasutada.

b) Mudelite seadmesisene rakendamine: see funktsioon võimaldab tehisintellekti pakkujatel rakendada tehisintellektimudeleid seadmetes ja kasutada neid oma rakendustes või pakkuda neid kolmandate isikute teenuste (muude rakenduste) jaoks. Selle funktsiooni aluseks on mitmesugused komponendid (funktsioonide kogumid), sealhulgas juurdepääs riistvararessurssidele, taustal toimimise võime või võimalus teha mudelid tsentraalselt kättesaadavaks teistele seadmes olevatele rakendustele. Praegu on Alphabeti tehisintellektimudelitel juurdepääs funktsioonidele, mis on kolmandatele isikutele kättesaamatud. Otsuses nõutakse, et Alphabet tagaks kolmandatele isikutele võrdse juurdepääsu nendele funktsioonide kogumitele, et neil oleks samasugused mudelite seadmesisese rakendamise ja kasutamise võimalused.

c) Taustal toimimine: see funktsioon võimaldab rakendustel taustal toiminguid teha isegi siis, kui kasutaja ei vaata aktiivselt rakendust ega kasuta seadet. See on virtuaalassistentide jaoks eriti oluline, kuna võimaldab neil ülesandeid automatiseerida ja kasutajaid abistada, tehes nende eest toiminguid, kui kasutajad ise teevad midagi muud. Praegu on taustal toimimise funktsiooni kasutamise täiemahuline võimalus ainult algseadmete valmistajatel ja Alphabetil endal. Otsuses nõutakse, et Alphabet tagaks kolmandatele isikutele võrdse juurdepääsu sellele funktsioonile, kohaldades läbipaistvaid, objektiivseid, täpseid ja mittediskrimineerivaid reegleid.

4.5. **Meetmed kõigi funktsioonide jaoks**

(21) Eespool nimetatud meetmete tõhususe tagamiseks nõutakse otsuses ka, et Alphabet rakendaks mõningaid üldise iseloomuga lisameetmeid. Need hõlmavad näiteks kohustust anda kolmandatele isikutele juurdepääs funktsioonide edaspidistele uuendustele. Lisaks nähakse otsusega ette aruandekohustused, mis võimaldavad komisjonil jälgida, kas Alphabet täidab nõudeid tulemuslikult ja õigeaegselt.

(22) Neid meetmeid on täpsemalt kirjeldatud otsuse lisas.

(23) Alphabet peab rakendama enamiku otsuses ette nähtud meetmetest järgmises olulises Androidi versioonis, milleks on Android 18, ja hiljemalt 1. augustiks 2027. Samaaegne märksõnatuvastus, mis võimaldab häälkäskluste kaudu käivitada mitu teenust, tuleb kasutusele võtta versioonis Android 19 hiljemalt 1. augustiks 2028.

(24) Kuigi otsuses antakse suuniseid selle kohta, millised koostalitlusvõime puudujäägid tuleb kõrvaldada, ja nähakse ette selleks vajalikud meetmed, jääb kontroll konkreetsete teostuslahenduste üle Alphabetile.

5. **KOKKUVÕTE**

(25) Otsuses on sätestatud digiturgude määruse artikli 8 lõike 2 kohased meetmed, mida Alphabet peab otsuse lisas sätestatud tähtaegade jooksul rakendama seoses oma operatsioonisüsteemiga Google Android, et tulemuslikult täita digiturgude määruse artikli 6 lõikest 7 tulenevaid kohustusi seoses Google Androidi teatavate funktsioonidega, mis on Alphabetile kättesaadavad või mida ta kasutab tehisintellektiteenuste pakkumiseks.